

hed udtalte dette uden at føje til, i hvilken Henseende dette Herredømme vilde vise sig, saa maa jeg gaa ud fra, at han frygtede, at de fremmede Kapitalister i dette Tilfælde vilde blive for dominerende her i Landet, men jeg kan egentlig ikke se, at dette kunde være til Fortræd end netop maaske i national Henseende; thi naar de fremmede have den samme økonomiske Interesse af at stræbe efter at bygge Banen baade saa billig og saa godt som muligt, saa indser jeg ikke, hvorledes der kan komme Ulykke deraf i økonomisk Henseende, det kunde alene blive i national Henseende, og jeg maatte derfor tro, at det var hertil, at den højtærede Minister sigtede ved sin Udtalelse desangaende. — De øvrige Bemærkninger fra den højtærede Minister kan jeg være enig med ham i i mange Henseender, og derfor skal jeg ikke udtale mig derom. Jeg har ikke udtalt, at den ærede Minister har stillet sig afvisende overfor dette Forslag, lige saa lidt som jeg har brugt noget lignende Udtryk. Jeg har kun udtalt, at det forekommer mig, at Sagen kunde og burde kræve en omhyggelig Overvejelse, og det glæder mig, at den ærede Minister mener, at man ikke skal styde Udsigten til at opnaa virkelige Fordele for Egnen fra sig.

Berg: Jeg tror, den ærede Minister har noget misforstaaet enkelte Punkter, her ere omhandlede. Der er f. Eks. Spørgsmaalet i § 5 om Ekspropriation. Der tror den ærede Minister, at man skal til at fordele over hele Provinzen Ekspropriationsudgifterne i den paagældende Egn. Men det staar der jo ikke noget om. Naar der er henvisst til Loven af 10de Marts 1861, første Led, da er det jo kun med Hensyn til Ekspropriationskommissionens Sammensætning til Forskel fra Forordningen af 1845, men i øvrigt tales der jo ikke et Ord om andet, end at de paagældende Egne, som ere nævnte i § 4 — jaaledes læser jeg Forslaget — at vedkommende Amts- og Købstadkommuner have at udrede Halvdelen af Ekspropriationsudgiften, det er ikke noget nyt, det er det samme, som er fulgt for alle private Baners Vedkommende i den senere Tid, efter at den ærede Minister er hange for at fordele ud over en Provins. Naar den ærede Minister gentagne Gange, naar han har haft Ordet, har lagt særlig Vægt paa, at der er en Forandring fra det hidtil fulgte derved, at Staten forstrækker Pengene, dels de Beløb, som Kommunen skal tilskyde til Anlægget, og dels de Beløb, som skulle tilskydes til Ekspropriationen, saa maa, som det ærede Medlem for Holbæk Amts Bde

Balgfreds (Tauber) berørte, dertil jo gentagende hævdes, at Egnen skal betale Staten $3\frac{1}{2}$ pCt. Rente af det Beløb, Staten udreder. Nu siger den ærede Minister, at han mente nok, at man tillod dem, der tilfød til Statsbanerne, at afdrage dette Beløb i 15 Aar, og det er ganske rigtig slet; men der ser man, hvilken besynderlig Urimelighed der ofte sker: Naar Staten anlægger en Bane, indrømmes der vedkommende Egn Rentefrihed for Afdraget, men de Egne, som Staten ikke vil anlægge en Bane for, de tilhyde Rente, men der er det ubilligt, at Staten udreder noget Beløb for dem, siger den ærede Minister. Nu mener jeg da ogsaa ved at se paa dette Lovforslag, at det er ingenlunde noget Kapitalpunkt; det er rart, naar Staten vilde yde dette Forstud imod en billigere Rente, men jeg skønner ikke rettere, end at disse Kommuner let — ogsaa Købstadkommunerne — selv maatte kunne optage et Laan. Man faar det for billigere Billaar fra Staten end ellers, men naar de skulle afdrage det i 10 Aar, saa kan jeg ikke skønne, at der bliver væsentlig Forskel for Kommunerne, enten Staten staar i Forstud for dem, eller de selv optage Laan, og det ses ogsaa antydet i § 4, at Ministeren kan kræve større Betaling erlagt; Ministeren har Ret til at vælge imellem enten at faa Afdragene eller straks forlange Kapitalen erlagt af Kommunen — det staar i andet Stykke af § 4 — saa jeg synes ikke, det kan stille Tinget eller det Flertal i Tinget; haaber jeg, der er meget varmt stemt for Forslaget, og den ærede Minister. Naar den ærede Minister mente, at de fremmede Penges kom til at herste, saa vil jeg da gerne bede den ærede Minister, om han ikke en Gang ved Lejlighed vilde læse de af ham selv udfærdigede Jærnbaneconcessioner, for hvis han kalder sig disse Bestemmelser i frisk Minde, saa vilde han vist faa at vide, hvem der herster over de private Jærnbaner i Landet, det er: Indenrigsministeren. Han bestemmer Driftsplanen, approberer Taksterne, og ingen Forandring kan foregaa deri uden hans Samtykke, og der skal staa overfor ham udelukkende danskfødte eller danske Borgere i Bestyrelsen, og Børninget, hvis de ikke lystre Ministeren, er naturligvis her i Landet og Ministerens. Det er derfor besynderligt, at den højtærede Minister i den Grad synes at have glemt disse berømte Jærnbaneconcessioner, som ere skrevne, jeg vil ikke sige med Blod, men i den varmeste Tillid til, at en dansk Indenrigsminister paa dette Omraade i alt Fald vilde handle baade fornuftigt og hensyntagende, thi ellers vilde det være forserdeligt at anbringe Pengene paa